

ROLEX

OYSTER PERPETUAL
DATEJUST 41

MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

Lágvaxtalandið Ísland?

Stórbætt efnahagsstaða gerir Seðlabankanum kleift að mæta samdrætti með því að lækka vexti. Hagfræðingur segir það stórtíðindi að vextir hafi lækkað frá hátindi upp-sveiflunnar. » 6-7

756 milljarðar króna er gjaldeyrisforði Seðlabanka Íslands.

»2

Lykill sækist eftir viðskiptabankaleyfi

Eignaleigufyrirtækið hefur skilað inn umsókn um starfsleyfi sem viðskiptabanki til FME. Horfir til hagstæðari fjármögnunar með því að fá heimild til að taka á móti innlánum frá almenningi.

»4

Velta Bílanausts helmingaðist á fimm árum

Velta Bílanausts dróst saman um helming frá 2013 fram að gjaldþroti félagsins. Uppsafnað tap nemur 600 milljónum. Félag í Toyota-samstæðunni keypti eignir úr búinu á 270 milljónir.

»10

Rukkað fyrir hagræðingu

„Umbylting er að eiga sér stað vegna framþróunar stafrænnar tækni, hvaða nafni sem menn kjósa að kalla hana. Það er löngu tímabært að stjórnvöld og þjónustufyrirtæki á borð við fjármálafyrirtæki hefji samtal um þessi mál,“ segir Örn Arnarson, sérfræðingur hjá SFF, í aðsendri grein.

Ray Ban sólgleraugu með styrkleika

Optical Studio
SMÁRALIND • LEIFSSTÖÐ • KEFLAVÍK

Kaupþing og Taconic eiga samanlagt 36 prósent í Arion. FRÉTTABLAÐID/EYÞÓR

Selji sig niður fyrir þriðjungshlut

Fjármálaeftirlitið hefur skyldað Kaupskil, dótturfélag Kaupþings, og bandaríska vogunarsjóðinn Taconic Capital til þess að minnka samanlagðan eignarhlut sinn í Arion banka niður fyrir 33 prósent fyrir 16. september næstkómandi. Þetta kemur fram í nýbirtum ársreikningi Kaupskila. Kaupskil og Taconic fara nú með samanlagt 36 prósent hlut í Arion banka en til samanburðar var eignarhlutur félaganna tæplega 43 prósent í lok síðasta árs. FME lítur svo á að Kaupskil og Taconic séu í samstarfi í skilningi

laga um fjármálafyrirtæki – vogunarsjóðurinn er stærsti hluthafi Kaupþings – og hefur því takmarkað heildaratkvæðisrétt félaganna tveggja við 33 prósent hlut. Kaupþing, sem er stærsti hluthafi Arion banka, gekk í síðasta mánuði frá sölu á um fimmtán prósent hlut í bankanum og heldur nú á fimmtungshlut í honum. Þar af seldi félagið tæplega fimm prósent hlut til Taconic fyrir um 6,5 milljarða en vogunarsjóðurinn er í kjölfar kaupanna næst stærsti hluthafi bankans með sextán prósent hlut. – kij

Kvika á leið í Höfðatorgsturninn

Öll starfsemi Kviku banka á Íslandi, sem er nú til húsa í Borgartúni 25, mun flytjast yfir í Höfðatorgsturninn á næstu mánuðum. Samkvæmt heimildum Markaðarins er bankinn að ganga frá endanlegu samkomulagi við Regin fasteignafélag, sem er eigandi turnsins, og til stendur að starfsemi Kviku verði þá á þremur hæðum – 7., 8. og hluta af 9. hæð – í Höfðatorgsturninum við Katrínartúni. Samtals starfa nú um 130 manns í fjárfestingabankanum en Kvika sameinaðist sem kunnugt er GAMMA Capital Management fyrr á þessu ári. Samkvæmt heimildum Markaðarins er jafnframt áformað að selja fasteignina að Garðastræti 37, þar sem höfuðstöðvar GAMMA hafa verið til húsa, en húsnæðið er um 680 fermetrar að stærð.

Marinó Örn Tryggvason, forstjóri Kviku.

Í afkomutilkynningu sem bankinn sendi frá sér síðastliðinn mánudag kom fram að hagnaður fyrir skatta hefði numið 852 milljónum króna og var arðsemi eigin fjár rúmlega 22 prósent. Bankinn hefur uppfært afkomuspá sína fyrir árið 2019 um meira en þriðjung og er nú gert ráð fyrir því að hagnaður ársins verði um 2,7 milljarðar króna. Kvika banki, sem er með eignir í stýringu að fjárhæð um 442 milljarða króna, var skráður á aðallista Kauphallarinnar í marsmánuði. – hae

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFEÐAG Torg, Kalkofnsvegur 2, 101 Reykjavík, sími 550 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími 550 5051

Ritstjóri Hördur Ágísson hordur@frettabladid.is

Ábyrgðarmaður Kristín Þorsteinsdóttir

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@frettabladid.is Veffang frettabladid.is

Gamalgróinn veitingastaður í miðbæ Reykjavíkur til sölu

Frábært tækifæri og auðveld kaup

Áhugasamir hafi samband við netfangið:
veitingastaðurinn.minn@gmail.com

Lykill sækist eftir leyfi sem viðskiptabanki

Fyrirtækið hefur skilað inn umsókn um starfsleyfi sem viðskiptabanki til Fjármálaeftirlitsins. Horfir til hagstæðari fjármögnunar með því að fá að taka á móti innlánnum. Eigandi Lykils er vogunarsjóðurinn Davidson Kempner.

Lykill fjármögnun, sem er að stærstum hluta í eigu bandaríska vogunarsjóðsins Davidson Kempner, hefur skilað inn formlegri umsókn til Fjármálaeftirlitsins (FME) um starfsleyfi sem viðskiptabanki. Magnús Scheving Thorsteinsson, stjórnarformaður Lykils, staðfestir þetta í samtali við Markaðinn. Umsóknin var send fyrr í þessum mánuði og er nú til skoðunar hjá FME.

Markmið Lykils, sem er eignaleigufyrirtæki og fjármagnar bíla-, véla- og tækjakaup, með því að sækjast eftir viðskiptabankaleyfi er að sækjast eftir hagstæðari fjármögnun en félaginu hefur staðið til boða hingað til en með slíku leyfi mun Lykill fá heimild til að taka á móti innlánnum frá almenningi. Þannig horfir Lykill til þess, samkvæmt heimildum Markaðarins, að færa út kviarnar og breikka vöruframboð félagsins – bæði hvað varðar inn- og útlánastarfsemi – þar sem meðal annars er til skoðunar að bjóða upp á innlánsreikninga á netinu.

Lykill hefur að undanförnu fjármagnað sig að stærstum hluta með útgáfu á skráðum skuldabréfum og víxlum. Í fyrra nam skuldabréfaútgáfa félagsins samtals um 11 milljörðum króna. Fyrr í þessum mánuði lauk Lykill skuldabréfaútbóði á nýjum verðtryggðum skuldabréfaflokki, sem er til sjö ára, og voru samþykkt tilboð að nafnvirði 3,53 milljarðar króna á verði sem jafngilti 3,34 prósentu ávöxtunarkröfu.

Söluferli rann út í sandinn

Áform Davidson Kempner, sem á yfir 80 prósent hlut í Klakka, eignarhaldsfélagi sem heldur utan um 100 prósent hlut í Lykli, áður Lýsing, um að selja eignaleigufyrirtækið runnu út í sandinn í júlí í fyrra þegar slitnaði upp úr viðræðum félagsins við TM. Ástæða viðræðuslitanna, eins og áður hefur verið greint frá í Markaðinum, var einkum sú að tilboð tryggingafélagsins, sem hljóðaði upp á 10,6 milljarða króna, eða sem jafngilti genginu 0,8 miðað við eigið fé félagsins á þeim tíma, var ekki

Með starfsleyfi sem viðskiptabanki mun Lykill fjármögnun meðal annars fá heimild til að taka á móti innlánnum frá almenningi. FRÉTTABLAÐID/STEFÁN

1.200

milljónir króna var hagnaður Lykils í fyrra.

í samræmi við væntingar stjórnenda og eigenda Lykils. Þá fór TM jafnframt fram á að fá seljendalán til þess að fjármagna kaupin en fulltrúar Klakka vildu ekki fallast á það.

Afar ólíklegt er talið að söluferli Lykils verði endurvakið í bráð, ekki síst eftir ákvörðun stjórnar félagsins um að sækjast eftir starfsleyfi sem viðskiptabanki, samkvæmt heimildum Markaðarins.

Hagnaður Lykils nam rúmlega 1.200 milljónum króna á árinu 2018 og dróst saman um 850 milljónir

króna frá fyrra ári. Heildareignir félagsins í árslok 2018, sem samanstöðu meðal annars af reiðufé að andvirði 4,7 milljarða króna, voru samtals 38 milljarðar og er eigið fé Lykils rúmlega 12,6 milljarðar króna. Eiginfjárhlutfallið var því um 35,5 prósent og lagði stjórn félagsins til að greiddur yrði arður á þessu ári til hluthafa að fjárhæð 1.200 milljónir króna.

Fyrir utan Davidson Kempner, sem er langsamlega stærsti hluthafi Lykils í gegnum eignarhaldsfélagið Klakka, eru aðrir helstu hluthafar félög á vegum bræðranna Ágústs og Lýðs Guðmundssona og Sigurðar Valtýssonar, viðskiptafélaga þeirra og fyrrverandi forstjóra Exista. Íslenskir lífeyrissjóðir, sem átta samanlagt um 6 prósent hlut í Klakka í árslok 2017, gengu hins vegar frá sölu á stærstum hluta bréfa sinna í félaginu í árslok 2018. hordur@frettabladid.is

Keypti í Icelandair fyrir 700 milljónir

Bandaríski fjárfestingarsjóðurinn PAR Capital Managment, sem kom fyrst inn í hluthafahóp Icelandair Group í síðasta mánuði, bætti við sig hlutum í flugfélaginu í lok síðustu viku fyrir jafnvirði um 700 milljóna króna og er sjóðurinn eftir kaupin orðinn stærsti hluthafi Icelandair.

Samkvæmt heimildum Markaðarins stóð PAR Capital að baki kaupum á um 70 milljónum hluta í félaginu síðastliðinn föstudag, sem jafngildir um 1,3 prósentu eignarhlut, og fer sjóðurinn því núna með 13,7 prósent hlut í Icelandair. Er sá hlutur metinn á rúmlega 7,4 milljarða króna miðað við núverandi gengi bréfa Icelandair. Fyrir fjárfestinguna var Lífeyrissjóður verslunarmanna stærsti hluthafi flugfélagsins með tæplega 12,8 prósent hlut.

PAR Capital, sem er fjárfestingarsjóður í Boston með um fjóra milljarða dala í stýringu, jafnvirði um 500 milljarða króna, náði samkomulagi við Icelandair Group í byrjun

Bogi Nils Bogason er forstjóri Icelandair Group. FRÉTTABLAÐID/STEFÁN

apríl um kaup á um 11,5 prósentu eignarhlut fyrir samtals 5,6 milljarða króna með útgáfu á nýjum hlutum í félaginu. Sú hlutafjárhækkun, eða samtals 625 milljón hlutir, var samþykkt á hluthafafundi síðar í sama mánuði. Þá stækkaði sjóðurinn hlut sinn skömmu síðar þegar hann keypti í félaginu fyrir jafnvirði um 500 milljóna króna.

PAR Capital, sem leggur áherslu

á langtímafjárfestingar í ferðaþjónustu og stafrænum miðlum, er meðal annars hluthafi í bandarísku flugfélagunum United Airlines, þar sem sjóðurinn er með tvo menn í stjórn, Delta Airlines, JetBlue Airways og Southwest Airlines.

Hlutabréfaverð Icelandair hefur hækkað um líðlega 4 prósent frá áramótum og stóð í 9,95 krónum á hlut við lokun markaða í gær. – hae

Elephant stóll & kollur

NORR11 kynnir: Elephant kollinn. Elephant kollurinn er hugsaður sem skemill við Elephant hægindastólinn eða bara sem kollur einn og sér.

Veltan helmingaðist á fimm árum

Velta Bílanausts dróst saman um helming frá 2013 fram að gjaldþroti félagsins. Uppsafnað tap nemur 600 milljónum króna. Félag í Toyota-samstæðunni keypti eignir úr búinu á 270 milljónir króna en AB varahlutir náðu til sín stórum umboðssamningum.

Þorsteinn Friðrik Halldórsson
tfh@frettabladid.is

Velta varahluta-verslana Bílanausts helmingaðist á þeim fimm árum sem liðu frá því að félagið var keypt út úr oliufélaginu N1 og þangað til það var tekið til gjaldþrotaskipta í byrjun þessa árs. Taprekstur einkenndi starfseminu á tímabilinu og nam uppsafnað tap félagsins tæplega 600 milljónum króna.

Rekstrarsaga Bílanausts nær aftur til ársins 1962 en félagið sameinaðist N1 árið 2007. Árið 2013 stofnaði N1 dótturfélag undir merkjum Bílanausts og var félagið selt sama ár til eignarhaldsfélagsins Efstasunds. Stærsti hluthafinn var Coldrock Investments limited sem er í eigu systkinanna Gunnars Þórs, Guðnýjar Eddu, Halldórs Páls og Eggerts Árna Gíslabarna, en þau eru meðal annars eigendur að innflutningsfyrirtækinu Mata og matvælafyrirtækjunum Sild og fiski og Matfugli. Bræðurnir Lárus Blöndal Sigurðsson og Dagur Sigurðsson áttu einnig töluverðan hlut.

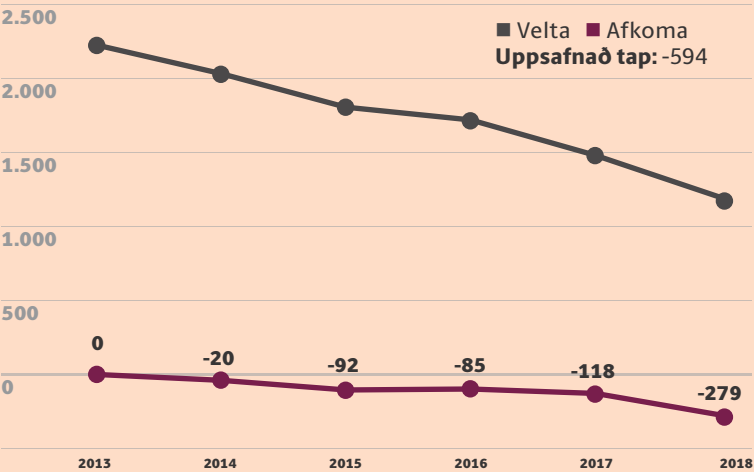
Samkvæmt heimildum Markaðarins nam kaupverðið um 700 milljónum króna. Þá var Bílanaust stærsta varahlutafyrirtæki landsins með árstekjur upp á rúma 2,2 milljarða króna. Það var tvöfalt meiri velta en hjá Stillingu, helsta keppinautnum.

Samningarnir í tengslum við kaupin á Bílanaust út úr N1 drógu hins vegar dilk á eftir sér. Afskrifa þurfti stóran hluta af vörubirgðum sem fylgdu með kaupunum þar sem hann samanstóð af varahlutum í gamla bíla sem stöðust ekki tímans tönn. Vörubirgðir minnkuðu úr 600 milljónum árið 2013 í 226 milljónir árið 2018. Bílanaust var auk þess samningsbundið N1 um vöruhýsingu og hafði því lítinn sveigjanleika til að afhenda vörur. Það gerði félaginu erfitt fyrir í samkeppni við

Bílanaust á að baki langa rekstrarsögu. Síðustu ár hafa þó verið fyrirtækinu erfið. FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

/// Velta og afkoma Bílanausts í milljónum króna

önnur varahlutafyrirtæki á borð við Stillingu og AB varahluti. Þá hafði aukin áhersla N1 á smásölu á kostnað verkstæðapjónustu á bensinstöðvum fyrirtækisins á síðustu árum veruleg áhrif á viðskipti oliufélagsins við Bílanaust og þar af leiðandi veltuna.

Samkvæmt óbirtum ársreikningi Bílanausts fyrir árið 2018 námu tekjur félagsins 1.150 milljónum króna sem er um helmingi minni upphæð en árið 2013. Tap rekstrarársins nam 279 milljónum króna og eigið fé félagsins var í árslok orðið neikvætt um 528 milljónir. Í byrjun janúar 2019 var Bílanaust tekið til gjaldþrotaskipta eftir að samningsumleitanið við Arion banka, viðskiptabanka félagsins, báru ekki árangur. Arion banki hafði lagt félaginu til hálfan milljarð króna í tengslum við eigendaskiptin árið

2013. Eftirstöðvar aflánunum nema um 450 milljónum króna.

Skömmu eftir gjaldþrotið náði þrotabúi Bílanausts samkomulagi við Motormax, um sölu á tilteknum eignum úr búinu. Áformað er að reka verslanir Bílanausts í Reykjavík, Hafnarfirði, Reykjanessbæ og á Selfossi áfram og stefnt er að opnun verslananna á Akureyri og Egilsstöðum síðar. Samkvæmt heimildum Markaðarins nemur kaupverðið 270 milljónum króna en Motormax er að fullu í eigu UK fjárfestinga, móðurfélags Toyota á Íslandi. Eignirnar sem Motormax keypti úr búinu eru fasteignir Bílanausts í Hafnarfirði og Selfossi fyrir 170 milljónir, allir rekstrarfjármunir, vörumerkið og lénin, ásamt vörubirgðum. Þessar eignir höfðu verið veðsettar Arion banka til tryggingar á lánum en einnig voru viðskiptakröfur að bókfærðu virði 62 milljónum króna veðsettar bankanum.

Í samrunaskrá vegna kaupa Motormax á eignum og rekstrarfjármunum Bílanausts, sem Markaðurinn hefur undir höndum, kemur fram að stór vörumerki sem voru mikilvæg í rekstri Bílanausts hafi farið til AB varahluta, eins af stærstu keppinautunum. Nefnd eru vörumerki á borð við Glasurit lakkvörur, Britax barnastóla, Triscan bílavarahluti og Mirka málningarvörur. Forsvarsmenn Motormax telja ljóst að talsverður hluti af veltu Bílanausts muni flytjast til AB varahluta. Samkvæmt heimildum Markaðarins vildu AB varahlutir kaupa þrotabúið en skiptastjóri taldi félagið ekki hafa bolmagn í það.

Samkeppniseftirlitið hefur heimilað kaup Motormax á eignum úr þrotabúinu eftir að hafa rannsakað markaðinn. Er það mat eftirlitsins að markaðshlutdeild Motormax, Bílanausts og TK bíla, sem er einnig innan Toyota-samstæðunnar, verði áþekkt hlutdeildum AB varahluta og Stillingar, það er, á bilinu 20-25 prósent. Hins vegar hefði hlutdeildin verið á bilinu 30-35 prósent ef Motormax hefði haldið öllum umboðssamningum Bílanausts.

RAFMÓTORAR

SCANVER EHF 588 80 40
www.scanver.is

GÍRAR - FÆRIBÖND - RAFMÓTORAR - LEGUR

Virði Oculis jókst um sjötíu prósent og er nú metið á nærri átta milljarða

Virði lyfjaþróunarfyrirtækisins Oculis, sem hefur þróað tækni við meðhöndlun augnsjúkdóma, jókst um hátt í sjötíu prósent í bókum vaxtarsjóðsins Brunnis í fyrra og var um 7,9 milljarðar króna í lok ársins.

Sjóðurinn, sem er í rekstri Landsbréfa og Brunnis Ventures GP, á 18 prósent hlut í Oculis sem var í lok síðasta árs metinn á ríflega 1,4 milljarða króna í ársreikningi hans.

Til samanburðar fór Brunnur með 24 prósent hlut í Oculis að virði rúmlega 1,1 milljarðs króna í lok árs 2017.

Lyfjaþróunarfyrirtækið, sem er með höfuðstöðvar í Lausanne í Sviss, tryggði sér fjármögnun upp á 15,5 milljónir svissneskra franka, jafnvirði um 1,9 milljarða króna, í byrjun ársins en fjármögnunin var leidd af fjárfestingafélaginu Tekla Capital Management í Boston. Auk félagsins lögðu Nan Fung Life Sciences, sem er hluti af kínversku samstæðunni Nan Fung Group, og fyrri hluthafar Oculis lyfjaþróunarfyrirtækinu til fé.

Árið áður samdi Oculis við alþjóðlega vaxtarsjóði, Bay City Capital, Novartis Venture Fund og Pivotal bio Venture Partners, ásamt Brunni vaxtarsjóði og Silfur-

Oculis á rætur að rekja til Háskóla Íslands og Landspítalans.

7,9
milljarðar króna er virði Oculis í bókum Brunnis vaxtarsjóðs.

bergi um jafnvirði 2,1 milljarðs króna hlutafjárlauningu.

Oculis var stofnað árið 2003 af dr. Einari Stefánssyni, prófessor í augnlækningum, og dr. Þorsteini Loftssyni, prófessor í lyfjafræði. Þeir leða enn rannsóknir og nýsköpun fyrirtækisins. – kj

Íslensk verðbréf hafa gengið frá kaupum á Viðskiptahúsinu.

Eignast helming í Íslenskum verðbréfum

Fyrrverandi eigendur Viðskiptahússins hafa eignast helmingshlut í Íslenskum verðbréfum í kjölfar kaupa síðarnefnda fyrirtækisins á því fyrrnefnda. Öllum skilyrðum fyrir kaupunum hefur verið fullnægt og var gengið endanlega frá þeim í byrjun vikunnar.

Félagið Björg Capital, sem er í eigu Þorbjargar Stefánsdóttur, er þannig orðið langsamlega stærsti hluthafi Íslenskra verðbréfa en Þorbjörg er eiginkona Jóhanns M. Ólafssonar, stofnanda Viðskiptahússins og nýs forstjóra Íslenskra verðbréfa.

Þar á eftir koma Stapi lífeyrissjóður, Brú lífeyrissjóður, Lífeyrissjóður starfsmanna Akureyrarbæjar, KEA, Kjálkanes, Maritimus Investors og Kaldbakur, hver um sig með 4,99 prósentu hlut.

FME komst að þeirri niðurstöðu í lok mars að Björg Capital teldist hæft til þess að fara með virkan eignarhlut sem nemur 50 prósentum í Íslenskum verðbréfum, þar með talið í dóttur- og hlutdeildarfélagunum ÍV sjóðum og T Plús.

Haft var eftir Sigurði Atla Jónssyni, stjórnarformanni Íslenskra verðbréfa, í tilkynningu fyrr í vikunni að markmiðið með kaupunum væri að skapa sérhæft fjármálafyrirtæki í eignastýringu, miðlun og ráðgjöf með sérstöðu í staðsetningu utan höfuðborgarsvæðisins.

Viðskiptahúsið hefur frá stofnun árið 1999 sérhæft sig í ráðgjöf til fyrirtækja í sjávarútvegi. – **kij**

Hagnast um 339 milljónir króna

Framtakssjóðurinn Icelandic Tourism Fund, sem er í rekstri Landsbréfa, hagnaðist um 339 milljónir króna á síðasta ári og dróst hagnaðurinn saman um 28 milljónir króna frá fyrra ári, samkvæmt nýjum ársreikningi sjóðsins. Sjóðurinn greiddi út 400 milljónir króna á árinu.

Icelandic Tourism Fund fór í lok síðasta árs með 94 prósentu hlut í félaginu Into the Glacier, sem býður upp á daglegar ferðir inn í ísgöngin í Langjökli, og er hluturinn metinn á 1.387 milljónir króna í bókum sjóðsins.

1.387

milljónir er 94% hlutur í Into the Glacier metinn á.

Ísgöngin, sem eru stærstu manngerðu ísgöng í heimi, eru stærsta einstaka eign sjóðsins en alls átti sjóðurinn, sem er í eigu Icelandair Group, Landsbankans og sjö lífeyrissjóða, eignir upp á tæplega fjóra milljarða króna í lok síðasta árs.

Næststærsta eign framtakssjóðsins er 34 prósentu hlutur í ST Holding, eignarhaldsfélagi Special Tours, en eignarhluturinn er metinn á 637 milljónir í ársreikningi sjóðsins.

Sem kunnugt er samþykkti Samkeppniseftirlitið í síðasta mánuði kaup Arctic Adventures á helstu eignum Icelandic Tourism Fund en eins og Markaðurinn hefur greint frá eru kaupin hins vegar ekki frágengin og eru viðræðurnar um þau sagðar á viðkvæmu stigi. – **kij**

Velta Toyota dróst saman um meira en tvo milljarða

Velta TK bíla ehf., sem sér um sölu á Toyota-bílum og tengdum vörum og þjónustu á Íslandi, nam um 14,4 milljörðum króna í fyrra. Til samanburðar nam veltan 16,8 milljörðum á árinu 2017 og var samdrátturinn því 14 prósent á milli ára.

Upplýsingar um tekjur TK bíla koma fram í kynningu fyrirtækisins sem Markaðurinn hefur undir höndum. Þar kemur einnig fram að eigið fé hafi í lok árs verið 682 milljónir og eiginfjárlutfallið 23 prósent. 143 starfsmenn störfuðu

Úlfar Steindórsson, forstjóri Toyota á Íslandi. FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

að meðaltali hjá félaginu.

TK bílar kaupa og selja áfram bíla frá systurfélaginu Toyota á Íslandi sem flytur þá inn. Félögin tvö eru í fullri eigu eignarhaldsfélagsins UK fjárfestinga sem er í 50 prósentu eigu Úlfars Steindórssonar og Jónínu Óskar Pétursdóttur annars vegar í gegnum Jú ehf. og 50 prósentu eigu Kristjáns Þorbergssonar og Þórunnar Sigurðardóttur hins vegar í gegnum ÞK fjárfestingar. Úlfar og Jónína eiga einnig hlut í Bláa lóninu í gegnum Jú. – **tfh**

Samkaup

INNKÖLLUN VEGNA RAFRÆNNAR SKRÁNINGAR HLUTABRÉFA

Föstudaginn 28. júní 2019 verða hlutabréf

í **Samkaupum hf., kt. 571298-3769**, tekin til

rafrænnar skráningar hjá Nasdaq verðbréfa-

miðstöð hf. í samræmi við ákvörðun stjórnar

félagsins þar að lútandi. Skráningin tekur gildi

kl. 09:00 árdegis. Frá þeim tíma ógildast hin

áþreifanlegu hlutabréf í félaginu í samræmi

við ákvæði laga nr. 131/1997, um rafræna eignar-

skráningu verðbréfa og reglugerðar settri á

grundvelli þeirra.

Nánar tilgreint verða öll hlutabréf í Samkaupum

hf. tekin til rafrænnar skráningar, en þau eru öll

í einum flokki, auðkennd með númerum og gefin

út á nafn hluthafa. Útgáfudagsetningar er getið

á hverju bréfi.

Hér með er skorað á alla eigendur ofangreindra

hlutabréfa, sem telja nokkurn vafa leika á því

að eignarhald þeirra sé réttilega fært í hluta-

skrá Samkaupa hf., að staðreyna skráninguna

með fyrirspurn til skrifstofu þess, Krossmóum

4, 260 Reykjanesbæ. Komi í ljós við slíka könnun

að eigendaskipti hafi ekki verið rétt skráð ber

eigendum að færa sönnur á þau gagnvart félaginu.

Ennfremur er skorað á alla þá sem eiga takmörkuð

réttindi til ofangreindra hlutabréfa, s.s. veðréttindi,

að koma þeim á framfæri við fullgilda reiknings-

stofnun fyrir skráningardag. Gæta skal þess að

reikningsstofnun hafi gert aðildarsamning við

Nasdaq verðbréfamíðstöð hf.

Að rafrænni skráningu aflokinni munu arð-

greiðslur til hluthafa einungis fara fram í gegnum

kerfi Nasdaq verðbréfamíðstöðvar hf. Hluthafar

þurfa því að fela reikningsstofnun, sem gert hefur

aðildarsamning við Nasdaq verðbréfamíðstöð hf.,

umsjón með eignarhlut sínum í félaginu. Hluthafar

munu fá sendar tilkynningar og reikningsyfirlit í

samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 397/2000.

Athygli hluthafa er vakin á því að hlutabréfin

verða ógilt sjálfkrafa og því er ekki þörf á að

skila þeim til félagsins.

Reykjanesbæ, 29. maí 2019

Stjórn Samkaupa hf.

Fjárfestar tóku vel í hálfis prósentustigs vaxtalækkun peningastefnunnefndar Seðlabanka Íslands í síðustu viku – úr 4,5 prósentum í 4 prósent – og búast við frekari lækkunum á allra næstu mánuðum. Nefndin segir svigrúm peningastefnunnar til þess að mæta efnahagssamdrættinum töluvert haldist verðbólga og verðbólguvæntingar við markmið bankans. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON BRINK

Nota vextina til þess að milda höggið

Stórbætt efnahagsstaða gerir Seðlabankanum kleift að mæta samdrætti í hagkerfinu með því að lækka vexti. Hagfræðingur Viðskiptaráðs segir það stórtíðindi að vextir hafi lækkað frá hátindi uppsveiflunnar. Forstjóri GAMMA segir allar forsendur til þess að vextir haldi áfram að lækka, þó svo að Ísland verði ekki lágvaxtaland á einni nóttu. Aðstæður til að bæta í innviðafjárfestingu.

Kristinn
Ingi Jónsson
kristinningi@frettabladid.is

Sú gjörbreyting sem hefur orðið á íslensku hagkerfi á síðustu árum, sem endurspeglast í viðvarandi viðskiptaafgangi við útlönd og umskiptum á erlendra stöðu þjóðarbúsins, gerir Seðlabanka Íslands kleift að bregðast við samdrætti í þjóðarbúskapnum með því að lækka vexti og milda þannig yfirstandandi niðursveiflu hagkerfisins. Hingað til hafa hag-sveiflur hérlandis endað með gengisfalli og verðbólgu, líkt og gerðist til að mynda árin 2001 og 2008, en nú bendir fátt til annars en að lendingin verði mjúk.

„Nú er hægt að nýta stýrtæki Seðlabankans – vextina – á mun árangursríkari hátt en áður,“ segir Valdimar Ármann, forstjóri GAMMA Capital Management.

Jón Bjarki Bentsson, aðal-hagfræðingur Íslandsbanka, segir Seðlabankann hafa nú mun frjál-sari hendur til þess að lækka raunvexti þar sem trúverðugleiki bankans og möguleikar hans til viðnáms séu allt aðrir og meiri en þeir hafi verið árin 2001 og 2008.

Í kjölfar falls fjármálakerfisins haustið 2008 voru stýrivextir Seðlabankans hækkaðir í 18 prósent, krónan hriðféll í verði og verðbólga rauk upp í 19 prósent. Í lok uppsveiflunnar árið 2001 fóru vextirnir hæst í 11,4 prósent, verðbólga jókst í tæp níu prósent og gengi krónunnar lækkaði um fimmting. Nú standa stýrivextirnir hins vegar í fjórum prósentum – eftir hálfis prósentu-

stigs lækkun í síðustu viku – og telja greinendur að þeir lækki enn frekar á næstu mánuðum.

Konráð S. Guðjónsson, hagfræðingur Viðskiptaráðs, segir athyglisvert að vextir hafi farið lækkandi frá því að uppsveiflan í hagkerfinu náði hátindi á árunum 2016 til 2017. Það séu stórtíðindi í efnahagslegum skilningi.

„Hefði einhver nefnt það fyrir fimm til tíu árum að það væri raunhæft að Ísland yrði lágvaxtaland, land með lága vexti og íslenska krónu, þá hefðu flestir spurt viðkomandi hvað honum gengi til,“ segir Konráð.

„En miðað við þróun síðustu ára og stöðuna eins og hún blasir nú við okkur er það orðinn raunhæfur möguleiki,“ bætir hann við.

Valdimar bendir aðspurður á að allar forsendur standi til þess að vextir fari lækkandi hér á landi. Sparnaður hafi aukist mikið og þá sé þjóðin hægt og bitandi að eldast.

„Það má kannski orða það þannig að við þurfum ekki á eins miklum vaxtamun við útlönd að halda og áður til þess að láða hingað fjármagn,“ segir Valdimar.

Í yfirlýsingu peningastefnunnefndar Seðlabankans frá því í liðinni viku var sérstaklega tekið fram að svigrúm peningastefnunnar til þess að mæta samdrætti í þjóðarbúskapnum – en í stað 1,8 prósentu hagvaxtar á þessu ári eins og gert var ráð fyrir í febrúar spáir bankinn nú 0,4 prósentu samdrætti – væri töluvert. Það ætti sérstaklega við ef verðbólga og verðbólguvæntingar héldust við 2,5 prósentu markmið bankans.

Már Guðmundsson seðlabanka-

Allt aðrar aðstæður en fyrir tíu árum

Þótt efnahagshorfur hafi breyst til hins verra – meðal annars vegna samdráttar í ferðaþjónustu og loðnubrests – er lítil hættu á sambærilegu efnahagsáfalli og hér varð fyrir tíu árum, að mati Seðlabankans.

Í vorhefti Peningamála bankans, sem kom út í síðustu viku, er tekið fram að á meðan fjármálakreppan og efnahagssamdrátturinn í kjölfar hennar hafi litast af miklu efnahagslegu og fjármálalegu ójafnvægi sem byggst hafði upp í aðdraganda kreppunnar og hafi meðal annars birst í miklum viðskiptahalla með tilheyrandi erlendra skuldsetningu og mikilli skuldsetningu heimila og fyrirtækja,

þá séu aðstæður nú með allt öðrum hætti.

„Viðvarandi afgangur hefur verið á viðskiptum við útlönd og byggst hefur upp erlend eignastaða sem er hærri en erlendar skuldir þjóðarbúsins. Heimili og fyrirtæki hafa byggt upp sparnað og dregið verulega úr skuldsetningu sinni og lagfært eigin efnahagsreikninga þannig að þau eru mun betur í stakk búin til að takast á við efnahagsáföll.

Skuldsetning í erlendum gjaldmiðlum hefur jafnframt minnkað verulega og innlent bankakerfi stendur mun traustari fótum nú en fyrir áratug,“ segir í Peningamála.

komið er hófleg. Því til viðbótar er smitið frá gengishreyfingunni yfir í verðlag innfluttra vara og þar með verðbólguna almennt með minna móti. Svo virðist sem mörg fyrirtæki hafi gengið eins langt og þeim var unnt í að taka hluta af gengislækkuninni á sig.“

Jón Bjarki bendir jafnframt á að trú á Seðlabankanum og ytri viðnámsþrótti þjóðarbúsins – getu þjóðarinnar til þess að standa af sér mótlæti án þess að krónan falli óhóflega – hafi aukist verulega sem dempi verðlagsáhrifin og geri bankanum einnig auðveldara fyrir að lækka raunvexti til samræmis við hægari snúning hjóla efnahagslífsins án þess að förna trúverðugleika peningastefnunnar eða missa verðbólguna í hæstu hæðir.

Þá hafi útspil aðila vinnumarkaðarins, þar sem samið hafi verið um laun á hóflegri nótum en margir hafi óttast, hjálpað til.

„Við þetta bætist einnig að skuldastaða heimila, fyrirtækja og hins opinbera er gjörbreytt,“ segir Jón Bjarki.

Íslendingar hafi lært mikið af síðustu niðursveiflu og breytt ýmsu til batnaðar sem við njótum nú ávaxtanna af.

„Það þýðir þá að Seðlabankinn getur farið lægra með raunvextina en annars væri. Seðlabankastjóri ýjaði einmitt að því á kynningarfundinum í síðustu viku að oft væri tekin stærri sveifla í skammtíma-raunvöxtum en endilega væri hægt að reikna út frá líkönunum til þess að viðbrögðin skilðu sér þá fyrir.

Bankinn hefur miklu frjál-sari hendur til þess nú því trúverðugleiki hans og möguleikar til við-

756 milljarðar króna var gjald-eyrisforði Seðlabankans í lok aprílmánaðar.

stjóri bætti um betur á kynningarfundinum í tilefni af vaxtalækkuninni og sagði að í kjölfar þess að skrifað var undir kjarasamninga á almennum vinnumarkaði í apríl og verðbólguvæntingar lækkuðu hefði svigrúmið aukist til þess að nýta peningastefnuna til þess að mæta efnahagssamdrættinum. „Svo verður bara að koma í ljós hvað það er sem nákvæmlega kemur,“ nefndi hann.

Hófleg gengisveiking
Jón Bjarki segir nokkra þætti auðvelda okkur að takast á við niðursveifluna í hagkerfinu.

„Einn þáttur er sá,“ útskýrir hann, „að í staðinn fyrir verulegt gengisfall er veiking krónunnar enn sem

náms eru allt aðrir og meiri en þeir voru bæði árin 2001 og 2008,“ nefnir Jón Bjarki.

Gerist ekki á einni nóttu

Valdimar tekur í svipaðan streng og bendir á að umbreyting hagkerfisins á síðustu árum hafi stuðlað að því að Ísland sé að færast nær öðrum ríkjum þegar komi að vaxtastiginu, þó svo að landið verði ekki lágvaxtaland á einni nóttu.

„Það er þessi gjörbreyting á hagkerfinu, sem er nú með jákvæða erlenda stöðu, sem gerir okkur kleift að takast á við samdrátt í hagkerfinu á allt annan hátt en við höfum áður gert,“ segir hann og vísar til þess að Seðlabankinn geti nú, ólíkt því sem áður var, notað peningastefnuna til að milda höggið.

„Bankinn þarf þannig ekki að hafa áhyggjur af því að hann sé að veikja krónuna með því að lækka vexti, eins og stundum hefur verið raunin. Hagstjórnin verður eðlilegri, ef svo má segja,“ bætir Valdimar við.

Konráð segir flest benda til þess að lending hagkerfisins verði mjúk. Í það minnsta mýkri en við höfum átt að venjast. „Verðbólga hefur vissulega aðeins aukist og síðan eigum við eftir að sjá betur á næstu mánuðum áhrifin af samdrætti í ferðaþjónustunni.

En áhrifin verða ekki eins mikil og þekkist sögulega þar sem við höfum horft upp á verðbólguna rjúka upp og gengið falla um tugi prósent. Það er ekkert slíkt í kortunum nema eitthvað óvænt komi upp. Staðan er heilt yfir betri en nokkru sinni áður,“ nefnir Konráð.

Raunvextir hafa lækkað um allan heim undanfarin ár og áratugi og er Ísland þar ekki undanskilið. Í vörhefti Peningamála, sem Seðlabankinn gaf út samhliða því að hann tilkynnti um vaxtalækkunina, er þó bent á að mismunur raunvaxta hér og í helstu viðskiptalöndum Íslands hafi minnkað að undanförmu – um 1,2 prósentustig frá öðrum fjórðungi síðasta árs – og hafi ekki verið minni síðan á seinni hluta ársins 2013.

Í Peningamálum kemur jafnframt fram að ávöxtunarkrafa á lengstu óverðtryggðu ríkisskuldabréfunum hafi lækkað um tvö prósent frá því að krafan var hæst síðasta haust og sé að jafnaði í kringum fjögur prósent. Langtímavextir hafi ekki verið svo lágir frá því að vaxtamyndun var gefin frjáls á níunda áratug síðustu aldar. Sömu sögu er að segja af verðtryggðum langtímavöxtum sem eru í sögulegu lágmarki.

Áhrifin smitast til Íslands

Konráð bendir á að þrátt fyrir spár um hækkandi stýrivexti á stærstu myntsvæðum heims hafi vextirnir haldist lágir og ekki hækkad að ráði nema helst í Bandaríkjunum.

„Og á meðan vextir annars staðar í heiminum eru svona lágir eins og raun ber vitni ættu að vera forsendur til þess að ná þeim niður hér á landi. Áhrifin smitast að miklu leyti til Íslands.“

Hann nefnir að gjörbreytt efnahagsstaða landsins, sem sé orðið nettó lánveitandi við útlönd, með nær engar erlendar skuldir og myndarlegan gjaldeyrisforða, hjálpi verulega til við að milda sveiflur og gera hagkerfið betur í stakk búið til þess að takast á við áföll. Það stuðli að lægra vaxtastigi.

„Seðlabankinn er nú farinn að geta gert það sem honum hefur lengi verið legið á hálsi fyrir að hafa ekki gert, að lækka vexti í niðursveiflu og örva þannig efnahagslífið. Það eru mikil tíðindi,“ segir Konráð.

Hann tekur þó fram að lágir vextir séu ekki markmið í sjálfu sér. Endanlegt markmið hljóti að felast í stöðugri verðbólgu og heilbrigðu efnahagslífi sem birtist svo í lægra vaxtastigi.

„Ég vona að við lendum ekki í sömu vandræðum og mörg ríki í Evrópu hafa þurft að glíma við, þar sem vaxtastigið hefur verið við eða undir núlli. Svo lágt vaxtastig er ekki æskilegt til lengri tíma, heldur

Seðlabankinn er nú farinn að geta gert það sem honum hefur lengi verið legið á hálsi fyrir að hafa ekki gert, að lækka vexti í niðursveiflu og örva þannig efnahagslífið.

Konráð S. Guðjónsson, hagfræðingur Viðskiptaráðs

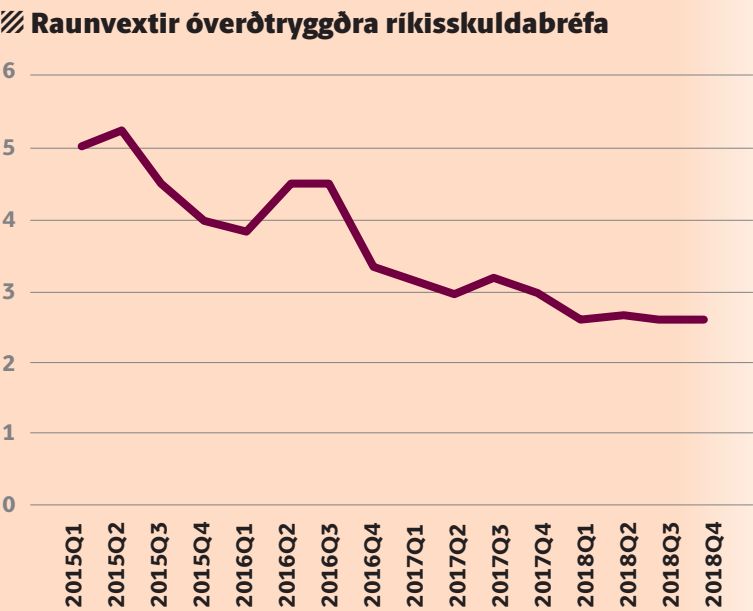
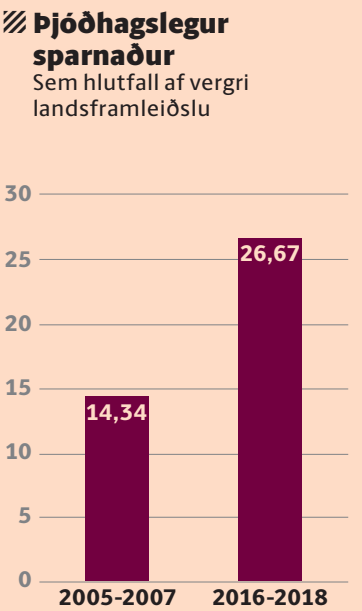
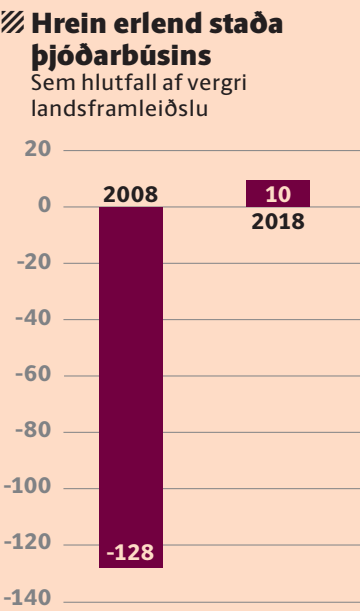
Við höfum lært mikið frá síðustu niðursveiflu og gert breytingar til batnaðar sem við njótum nú ávaxtanna af.

Jón Bjarki Bentsson, aðalhogfræðingur Íslandsbanka

Þessi gjörbreyting á hagkerfinu, sem er nú með jákvæða erlenda stöðu, gerir okkur kleift að takast á við samdrátt í hagkerfinu á allt annan hátt en við höfum áður gert.

Valdimar Ármann, forstjóri GAMMA Capital Management

Kjöraðstæður fyrir innviðafjárfestingar

Valdimar segir tilvalið fyrir ríkið, nú þegar hagkerfið sé farið að kólna og samdráttur víða, t.d. hjá framkvæmdafyrirtækjum í einkageiranum, að ráðast í aðkallandi innviðaframkvæmdir viðsvegar um landið. Ríkissjóður sé vel í stakk búinn til þess.

„Ríkissjóður hefur nýtt uppsveifluna til þess að greiða niður uppsafnaðar skuldir og hefur þess vegna innistæðu fyrir því að ráðast loks í þessar brýnu framkvæmdir. Hagstjórnin, bæði á peningalegu hliðinni og ríkisfjármálahlíðinni, hefur verið góð á síðustu árum – þrátt fyrir að ég hafi gagnrýnt Seðlabankinn fyrir

að halda vöxtum of háum – og nú eigum við nóg inni til þess að koma hagkerfinu aftur af stað. Það mætti líka líta á þessar framkvæmdir, til dæmis í vegakerfinu, að sumu leyti sem fjárfestingu í áframhaldandi stuðningi við ferðaþjónustuna,“ segir Valdimar.

Jón Bjarki tekur í sama streng og segir „heilmikil færi“ fyrir hið opinbera til þess að milda höggið á einkafjárfestingu og mann-virkjageirann með því að bæta tímabundið í innviðafjárfestingar án þess að það stefni fjárhag sveitarfélaga eða ríkisins í mikla hættu. Bæði sé þörfin veruleg og svigrúmið fyrir hendi.

er ástandið víða beinlínis farið að valda vandræðum.

En það að þetta hvarfli að okkur – hættan af of lágum eða jafnvel neikvæðum raunvöxtum – segir allt sem segja þarf um gjörbreytta stöðu Íslands,“ segir Konráð.

Jón Bjarki segist telja að vaxtastigið hér á landi verði, þegar fram í sækir, líkara vaxtastiginu í öðrum löndum en áður hefur verið.

„Ein ástæðan er sú að Seðlabankinn hefur meiri möguleika á því að varðveita trúverðugleika peningastefnunnar en bankinn hefur sjálfur

sagt að baráttan við að ná þessum trúverðugleika, sem var mjög ábótavant fyrir nokkrum árum, hafi að hluta skýrt þennan mikla vaxtamun við útlönd.

Önnur ástæða, sem kemur ekki til af góðu, er sú að íslenska hagkerfið er einfaldlega að fara að vaxa hægar og í líkari takti við önnur vestræn hagkerfi.

Ég tel þó að við séum ekki að fara að horfa upp á neikvæða raunvexti, nema þá rétt í sjónhendingu, af því að horfur hér eru töluvert betri en almennt gengur og gerist til dæmis á

evrusvæðinu, þar sem raunvöxtum hefur verið haldið neikvæðum til þess að ýta undir efnahagslífið. Við erum ekki í þeirri stöðu. Vaxtastigið hér á landi verður væntanlega í hærra lagi í fyrirsjáanlegri framtíð en ég tel að það verði mun nær því sem gengur og gerist í heiminum en við höfum séð síðustu áratugina,“ segir Jón Bjarki.

Hann bendir á að þróun raunvaxta hér á landi hafi í grófum dráttum fylgt þróuninni á alþjóðavísu undanfarna áratugi. Raunvextir hér hafi að jafnaði verið einu og hálfu til tveimur prósentustigum hærri en í samanburðarríkjum en að þróun vaxtanna hafi verið svipuð þar sem langtímaleitnin hafi verið til lækkunar.

Endurspeglar vanda

„Ég bæði tel og vona,“ segir Jón Bjarki, „að vaxtastigið hér fari ekki jafn langt niður og víða í Evrópu, þar sem það er sums staðar neikvætt, því það endurspeglar bara efnahagsleg vandræði. Það er betra að hafa innistæðu fyrir jákvæðum raunvöxtum en að þeir eigi engu að síður eftir að vera að jafnaði talsvert lægri en verið hefur.“

Í áður nefndri yfirlýsingu peningastefnunefndarinnar er tekið fram að þótt nýgerðir kjarasamningar á almennum vinnumarkaði feli í sér myndarlegar launahækkanir hafi niðurstaða þeirra verið í

betra samræmi við verðbólgu markmiðið en margir hafi búist við. Verðbólguvæntingar hafi því lækkað á ný en þær hækkuðu umtalsvert þegar leið á síðasta ár og harður tónn var í forkólfum verkalyðshreyfingarinnar.

Aðspurður segir Valdimar að kjarasamningarnir hafi auðveldað Seðlabankanum að lækka vexti. Góð lending í viðræðunum hafi skipt töluverðu máli.

„Það hafði mikla þýðingu að samið var um hóflegar launahækkanir sem eru ekki umfram það sem hagkerfið þolir. Vissulega koma launahækkanirnar harkalega niður á sumum fyrirtækjum, sér í lagi þeim sem eru á sama tíma að takast á við fækkun ferðamanna, en niðurstaðan fyrir heildina virðist hafa verið innan marka þess svigrúms sem er fyrir hendi þannig að Seðlabankinn getur stutt á móti með lækkun vaxta,“ segir hann.

Valdimar nefnir að ef vaxtalækkanirnar eigi að skila sér almennilega til heimila og fyrirtækja þurfi Seðlabankinn og stjórnvöld að skoða leiðir til þess að draga úr kostnaði bankakerfisins. Stífar eiginfjárförfur og há opinber gjöld leiði til þess að bankarnir þurfi að vera með mikinn vaxtamun á innlánum og útlánun.

Tækifæri sé fyrir stjórnvöld til að minnka vaxtamuninn og stuðla þannig að lægri vöxtum.

Umhverfismálin munu hafa mikil áhrif

Svipmynd

Magnús Orri Schram

Menntun: Ég er með BA-próf í sagnfræði frá HÍ 1997 enda var planið að búa til heimildarmyndir, en svo fór ég smátt og smátt í rekstur og tók MBA-gráðu frá HR 2003.

Störf: Ég hef starfað í fjölmiðlum, sölu- og markaðsmálum, og sem frumkvöðull, þingmaður og ráðgjafi hjá Capacent en síðustu árin hef ég verið í forsvari fyrirtækis sem vinnur að uppbyggingu ferðaþjónustu í Þjórsárdal.

Fjölskylduhagir: Ég er giftur Herdísi Hallmarsdóttur lögmanni, sem stundar MBA-nám við CBS. Við eigum Sigríði Mariu, 25 ára, sem er að ljúka meistaraþráðu í lögfræði og hefur nám við Stanford í haust, og Hallmar Orra, 20 ára stúdent sem núna er að vinna í Kaupmannahöfn, en hefur nám í verkfræði í haust.

Magnús Orri Schram, fyrrverandi þingmaður, hefur undanfarin ár verið í forsvari fyrirtækis sem vinnur að uppbyggingu á ferðaþjónustu í Þjórsárdal. Hann segir mikilvægt að Ísland verði áfangastaður þar sem ferðamenn geti verið umhverfisvænni en heima hjá sér.

Hver eru þín helstu áhugamál?
Við búum nálægt Heiðmörk og það er lúxus að hreyfa hunda okkar hjóna í þeirri náttúruperlu. Þá er ég smátt og smátt að falla fyrir fjallahjólum sem er hrikalega skemmtilegt sport. Síðustu fimm árin hef ég verið í stjórn UN Women á Íslandi. Í kjölfar MeToo hef ég farið mjög víða og flutt erindi um jafnréttismál og hvernig við karlmenn getum lagt okkar af mörkum til að jafna stöðu kynjanna. Ætli ég sé ekki búinn að freista þess að reyna að gera riflega þrjú þúsund manns að femínistum á þessum tíma! Það er stórkostlegt að finna hvernig fólk er sífellt að verða móttækilegra fyrir mikilvægi jafnréttis og erum við hjá UN Women mjög þakklát fyrir þann stuðning sem samtökin finna fyrir.

Hvernig meturðu stöðuna í ferðaþjónustu?
Í nokkur ár hef ég starfað í ferðageiranum og fram undan eru miklar áskoranir en um leið gefst góður tími til að skýra fókus og stefnu, bæði hjá fyrirtækjunum og í greininni í heild. Ég hef leitt stórt verkefni í Þjórsárdal, bæði við Reykholt þar

Magnús Orri segir að Íslendingar verði að vera meðvitaðir um kolefnislosun í samgöngum og vaxandi flugvískubít ferðalanga. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Min skoðun er sú að við eigum að snúa þessum veikleikum upp í styrkleika og vera í fararbroddi í kolefnislausum ferðalögum.

sem er heit uppspretta og var rekin sundlaug á sínum tíma, og svo einnig í Hólaskógi. Við undirbúning og hönnun leggjum við mikið upp úr umhverfismálum en ég tel að slík nálgun muni skipta öllu fyrir ferðaþjónustu framtíðarinnar á Íslandi. Úti um allt viðskiptalífið munu umhverfismál hafa mikil áhrif á næstu árum, og þar er ferðaþjónustan ekki undanskilin. Við verðum að vera meðvituð um kolefnislosun flugvéla og samgangna, og vaxandi flugvískubít ferðalanga og hvaða áhrif það hefur á ferðamynstur. Mitt mat er að fólk mun væntanlega

koma sjaldnar til Íslands en dvelja lengur.

Hvernig eigum við að bregðast við þessari þróun?
Mín skoðun er sú við eigum að snúa þessum veikleikum upp í styrkleika og vera í fararbroddi í kolefnislausum ferðalögum. Við getum gert Ísland að áfangastað þar sem ferðalangurinn geti verið umhverfisvænni en heima hjá sér. Þannig á gesturinn að upplifa heimsókn til Íslands sem framlag sitt til að gera heiminn betri. Þannig nálgumst við að minnsta kosti verkefnið okkar í Þjórsárdal.

Hvað hefurðu lesið nýlega sem er áhugavert?
Ég les mjög mikið og er sífellt að leita að góðum bókum um samfélagsmál og viðskipti. Ég ráðlegg öllum sem ég hitti að lesa Sapiens eftir Harari. Ég vil ekki yfirsela hana en hún hafði mikil áhrif á mig á svo mörgum sviðum – til dæmis lét ég loksins verða af því að segja mig úr Þjóðkirkjunni eftir lesturinn! Margar viðskiptabækur eru algert drasl en þar leynast perlur og ein er sérstaklega falleg – það er bók Yvon Coulthard – Let my people go surfing – stofnanda Patagoníu. Óhefðbundin bók en það er ótrúlegt hvað

sá maður var langt á undan sinni samtið.

Talandi um framtíð. Í mínu fyrra starfi sem ráðgjafi hjá Capacent var ég mikið að skoða strauma og stefnur (trend) og ráðleggja stjórnendum hvað væri að gerast á neytendamarkaði. Stundum rætast svona framtíðarspádómar og stundum ekki en við getum gengið að því visu að einn straumurinn mun bara vaxa og vaxa. Það eru umhverfismálin. Því það er alveg ljóst að ef einhver telur að umhverfismál séu mikið í umræðunni núna – hvernig haldið þið að þetta verði eftir tvö ár – eða fimm ár? Því fyrr sem þú eða þitt fyrirtæki fer af stað, því betur ertu í stakk búinn til að takast á við framtíðina og þannig nútíðina. Að mínu mati er það þess vegna sem Krónan er að hafa betur en Hagkaup um þessar mundir, og Skeljungur lagði Olís þegar rétt var um fækkun bensínstöðva. Skeljungur fagnaði framtakinu og tók sér um leið stöðu með framtíðinni á meðan Olís fór í vörn.

Þú hefur líka verið að kenna, ekki satt?
Undanfarin ár hef ég kennt frumkvöðlafræði (Entrepreneurship) í MBA-náminu við Háskólann í

Reykjavík. Ég legg mikið upp úr lifandi kennslu, við heimsækjum fyrirtæki, fáum frumkvöðla í heimsókn og nemendur hlusta á hlaðvörp (podköst) þar sem einstaklingar segja frá sigrum og ósigrum í fyrirtækjarekstri. Hluti kúrsins er unninn í samvinnu við Icelandic Startups, en við bjóðum fyrirtækjum sem hafa síðustu ár tekið þátt í viðskiptahröðlum þeirra, að vinna með MBA-nemendunum sem gerast ráðgjafar frumkvöðlanna og leiðbeina þeim um til dæmis fjármál, sölumál eða stefnumótun. Baðir hópar hagnast mikið á þessari samvinnu. Fyrirtækin fá beint í æð allt það besta og nýjasta úr fræðunum og nemendurnir fá tækifæri til að vinna með fólki sem er að takast á við alvöru vandamál. Það er mikill munur á slíku og að lesa um viðfangsefnið í viðskiptabókum.

Seinni hluti kúrsins fer svo fram í Boston. Þá heimsækjum við fyrirtæki í borginni og sitjum í tímum hjá einum fremsta nýsköpunarháskóla í heimi – Babson University. Við erum nýkomin heim frá Boston og að þessu sinni heimsóttum við Amazon, Google og MIT-háskólann ásamt því að stúdera frumkvöðlafræði í Babson.

Við ráðum vel við þetta

Björn Berg Gunnarsson
fræðslustjóri Íslandsbanka

verð fækkun ferðamanna og loðnubrestur. En góðu fréttirnar eru að við eigum fyrir þessu öllu saman.

Með belti og axlabönd
Eftir 7 ára samfellt hagvaxtar-skeið er ákaflega ánægjulegt að því ljúki, um sinn, án nokkurrar teljandi þynnkú. Vöxturinn hefur ekki verið tekinn að láni, ekki hefur verið gengið með ósjálfbærum hætti á auðlindir og hér eru allar aðstæður til að hagvöxtur verði aftur ásættanlegur strax á næsta ári. Heimili, fyrirtæki og sveitarfélög hafa haldið að sér höndum í skuldsetningu, sparnaður aukist og Seðlabankinn er barmafullur af gjaldeyri. Þar að auki eigum við umtalsverðar eignir umfram skuldir erlendis. Við höfum því heilmikið svigrúm fyrir einstaka magurt ár.

Í fyrrasumar voru heimili og

fyrirtæki þegar farin að undirbúa sig fyrir mögulegt bakslag. Hratt dró úr vexti einkaneyslu og fjárfestingaráformum. Þessu ber að fagna, jafnvel af enn meiri innlifun en 0,5 prósentustiga vaxtalækkun, enda merki um að við sýnum talsvert meiri ráðdeild en oft áður.

En hvað ætlum við að gera þegar hjól atvinnulífsins spóla aftur af stað? Vöðum við fram úr okkur með skuldsetningu og óhóflegum launahækkunum og fylgir nýr seðlabankastjóri og peningastefnunefnd á harðaspretti með ítrekuðum vaxtahækkunum og allt springur í loft upp? Undanfarinn áratugur gefur í það minnsta ástæðu til nokkurrar bjartsýni varðandi hluta þessara þátta. Það skyldi þó aldrei verða að hófsemi og skynsemi verði hér allsráðandi á nýju hagvaxtar-skeiði, með lágum vöxtum öllum til heilla?

Fjárfestingartækifæri í Smáralind

Lögmenn Kirkjutorgi kynna einstakt fjárfestingartækifæri í Smáralind, veitingastaðinn O’Learys sem er hluti af hinni vinsælu veitingahúsakeðju.

Glæsilegur veitingastaður sem var opnaður í desember 2017.

Rekstur með mikla möguleika.

Nánari upplýsingar veitir Jónas Örn Jónasson í síma 7708200 eða jonas@logmennk.is

Beiti sér gegn loftslagsbreytingum

Sérfræðingur segir að tengsl séu á milli ábyrgra fjárfestinga og betri ávöxtunar. Stefnusmiðir kalli í meira mæli eftir upplýsingum um hve ábyrgar fjárfestingar séu. Fjármálastofnanir séu undir auknum þrýstingi á að haga sér með ábyrgum hætti eftir fjármálahrun.

Helgi Vífill
Júliusson
helgivifill@frettabladid.is

Það er aðkallandi að taka upp ábyrgar fjárfestingar í ljósi loftslagsbreytinga,“ segir Frakkinn Benoit Chéron, fjármálaráðgjafi hjá X.Fin. Ekki sé hægt að takast á við umhverfisvandann án þess að fjárfestar leggi hönd á plóg.

„Æðsta vísindanefnd á vegum Sameinuðu þjóðanna, IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change), telur að við höfum tólf ár til þess að koma í veg fyrir þær náttúruhamfarir að hitinn aukist um 1,5 gráður á Celsius,“ segir hann.

Ábyrgar fjárfestingar taka mið af umhverfinu, félagslegum þáttum og stjórnarháttum við fjárfestingarákvarðanir. Markmiðið er að draga úr áhættu og skila sjálfbærri ávöxtun til langs tíma.

Félagsleg viðmið lúta að því hvernig komið er fram við starfsfólk, birgja, viðskiptavini og samfélagið. Stjórnarhættir snúa til dæmis að stjórnun fyrirtækja, launum stjórnenda, innra eftirliti, hagsmunaárekstrum, spillingu og réttindum hluthafa.

„Sumir fjárfestar horfa einungis til fyrirtækja sem hafa jákvæð áhrif á samfélagið og umhverfið í stað þess að sneiða einvörðungu fram hjá þeim sem framleiða eða selja skaðlegar vörur eins og tóbak,“ segir Chéron.

Betri ávöxtun
Hann segir að rannsóknir sýni að tengsl séu á milli ábyrgra fjárfestinga og betri ávöxtunar að meðaltali en að aðferðafræðin dragi úr hættunni á skakkaföllum. Enn fremur geti fjárfestar kosið að fjárfesta í fyrirtæki sem hafi tiltekinn áhættuþátt en þá sé fjárfestirinn meðvitaður um það og geti gripið til aðgerða. Til dæmis fundið leiðir til að selja úrgang sem myndast við starfseminu til einhvers sem nýtir hann á uppbyggilegan máta. Fyrirtæki sem rekin séu eftir þessari aðferðafræði hugi að því að kynja hlutföll stjórnenda séu jöfn sem leiði til betri árangurs.

Lífeyrissjóðir horfi ekki til þess að fjárfesta til þriggja ára heldur 20-30 ára og því sé æskilegt að þeir líti til áhættunnar sem skapist af loftslagsbreytingum. Þær leiða meðal annars til aukinnar hættu á flóðum. „Loftslagsbreytingar gætu

„Ég veit ekki hvað við munum búa hér lengi, við bjuggum í tólf ár í Lúxemborg. Hver veit nema við verðum hér í fimm til tíu ár,“ segir Benoit Chéron, fjármálaráðgjafi hjá X.Fin, sem fluttist til Íslands í fyrra. FRÉTTABLAÐID/STEFÁN

Loftslagsbreytingar gætu leitt til þess að fjárfestar tapi háum fjárhæðum.

Fluttu til Íslands eftir tólf ár í Lúxemborg

Benoit Cherón flutti til Íslands síðastliðið sumar ásamt eiginkonu sinni, innanhússtílistanum Caroline Cherón sem rekur Bonjour hér á landi, og þremur börnum sem ganga í alþjóðlegan skóla í Garðabæ. Þau bjuggu áður í Lúxemborg. Hann starfaði á fjármálamarkaði í 16 ár við eignastýringu og framtaksfjárfestingar. Síðast var hann meðeigandi og fjármálastjóri í Emerging Markets Partner sem stýrir 400 milljónum evra, jafnvirði 55 milljarða króna.

„Ég veit ekki hvað við munum búa hér lengi, við bjuggum í tólf ár í Lúxemborg. Hver veit nema við verðum hér í fimm til tíu ár. Það er ekkert plan,“ segir hann og veltir því upp gáskafullur að ævintýrið að flytja til Íslands tengist því að hjónin séu orðin miðaldra.

Um þessar mundir er hann að vinna með einu sérhæfðu fyrirtæki í eignastýringu að ábyrgum fjárfestingum. Hann sækist eftir samstarfi við lífeyrissjóði en verkefnið sé flóknara fyrir þá því þeir fjárfesti í mörgum eignaflokkum.

Sumir fjárfestar horfa einungis til fyrirtækja sem hafa jákvæð áhrif á samfélagið í stað þess að sneiða einvörðungu fram hjá þeim fyrirtækjum sem framleiða eða selja skaðlegar vörur eins og tóbak.

leitt til þess að fjárfestar tapi háum fjárhæðum,“ segir hann.

Chéron segir að frá fjármálahruni hafi fjárfestar og fjármálastofnanir verið undir auknum þrýstingi frá samfélaginu um að fjárfesta með skynsamlegum hætti. Það hafi meðal annars leitt til þess að ábyrgum fjárfestingum hafi vaxið fiskur um hrygg. „Orðsporið skiptir máli,“ segir hann.

Að hans sögn hafi stefnusmiðir ýmissa landa auk þess krafist stofnanafjárfesta í auknum mæli um að greina frá áhrifum þeirra á umhverfið og samfélagið. Frakkland gerir þá kröfu til stofnana- fjárfesta að greina frá í ársskýrslu með hvaða hætti tekið sé tillit til loftslagslagsbreytinga og félags- og umhverfisþátta og stjórnarhátta við fjárfestingar.

Algjörlega hnökralaust

Vodafone hentar mínum rekstri best. Þau hafa þjónustað okkur með allt sem þarf, algjörlega hnökralaust.

Nánar á vodafone.is/fyrirtaeki

Framtíðin er spennandi.

Ertu til?

Alltaf til taks

Skotsilfur

Fóru gegn nefndinni

Nokkra athygli vakti á mánudag þegar hluthafar Skeljungs fóru gegn tillögu tilnefningar-nefndar félagsins og kusu Þórarin Arnar Sævarsson, svæðisstjóra RE/MAX á Íslandi, í stjórnina í stað Baldurs Más Helgasonar, framkvæmdastjóra viðskipta hjá Regín, sem sóttist eftir endurkjöri. Er það í fyrsta sinn, eftir því sem Markaðurinn kemst næst, að hluthafar skráðs félags fari ekki eftir tillögu tilnefningar-nefndar eftir að slíkar nefndir fóru að ryðja sér til rúms hér á landi. **Jón Ásgeir Jóhannesson**, nýr varaformaður stjórnar Skeljungs, fékk flest atkvæði í stjórnarkjörinu.

Færði sig til Íslandsbanka

Skeljungur, undir stjórn **Hendriks Egholm**, færði viðskipti sín til Íslandsbanka í vor eftir að fyrri viðskiptabankinn, Arion banki, ákvað að nýta heimild í samningi sínum við oliufélagið til hækkunar á vaxtaálagi. Ákvörðun bankans ætti ekki að koma á óvart enda hafa stjórnendur hans sagst nú leggja, einkum í ljósi dræmrar afkomu af fyrirtækjalánum, æ ríkari áherslu á að ná fram viðunandi arðsemi í stað þess að elta markaðshlutdeild.

Margrét til SFF

Margrét Arnheiður Jónsdóttir, sem hefur starfað síðustu ár sem lögfræðingur hjá VÍS, hefur gengið til liðs við Samtök fjármálafyrirtækja. Margrét, sem lauk meistaraþráðu frá lagadeild Háskóla Íslands árið 2007, starfaði á skrifstofu forstjóra VÍS og við regluvörslu fyrir tryggjagfélagið frá árinu 2011 til 2018 en þar áður sinnti hún lögfræðisstörfum í stjórnsýslunni. Hún lauk auk þess prófi í verðbréfamiðlun árið 2013.

Sameining Fiat Chrysler og Renault í burðarliðnum

Hlutabréfi í ítalsk-bandaríska bílaframleiðandanum Fiat Chrysler Automobiles snarhækkuðu í verði eftir að forsvarsmenn framleiðandans lögðu til 33 milljarða evra sameiningu við franska bílaframleiðandinn Renault á mánudag. Sameinað fyrirtæki yrði þriðji stærsti bílaframleiðandi heims með framleiðslu upp á 8,7 milljónir bíla á ári en ítalska Agnelli-fjölskyldan og franska ríkið yrðu stærstu hluthafar bílaframleiðandans. FRÉTTABLAÐIÐ/AFP

Rukkað fyrir hagræðingu

Örn Arnarson sérfræðingur hjá Samtökum fjármálafyrirtækja

Fyrir nokkrum mánuðum skiluðu skattgreiðendur framtali síðasta árs til ríkisskattstjóra. Rétt eins og allar götur frá aldamótum telja flestir fram með rafrænum hætti enda hefur embætti ríkisskattstjóra löngum verið í fararbroddi þegar kemur að því að innleiða stafrænar lausnir til þess að bæta þjónustuvíðmót stjórnsýslunnar. Þannig tekur það einungis fáeinar mínútur að fara yfir framtalið og skila því inn. Af er það sem áður var þegar gerð framtalsins var tímafrek barátta við endalaust pappírflóð.

Fjármálafyrirtæki eru á þessari sömu vegferð og hefur innreið fjártækninnar á undanförunum árum hraðað för. Stafrænar lausnir hafa umbreytt þjónustu fjármálafyrirtækja við viðskiptavinina. Í dag er

hægt að sækja um lánaþyrirgreiðslu í gegnum netið á nokkrum mínútum. Fyrir nokkrum árum kallaði slíkt á fjölmargar ferðir viðskiptavina í útibú og stofnanir til að safna viðeigandi gögnum.

Í þessu felst verulegt hagræði og tækifæri eru að myndast til þess að lækka kostnað í fjármálakerfinu viðskiptavinum þess til hagsbóta. En til þess þurfa allir, viðskiptalífíð og stjórnsýslan, að leggjast saman á eitt.

Eykur á kostnað

Það eru allar líkur á því að fjártæknin og framþróun stafrænnar tækni muni leiða til enn frekari grundvallarbreytinga á því með hvaða hætti fjármálaþjónusta verður veitt þegar fram í sækir. Það er mjög mikilvægt að umgjörð þessarar þróunar sé með þeim hætti að tryggt verði að viðskiptavinir fjármálafyrirtækja njóti góðs af og að hún fullnýti þá hagræðingu sem er innan seilingar. Því miður hafa fjármálafyrirtækin verið að reka sig á að opinberar stofnanir haga ekki alltaf málum með þessum hætti.

Þrátt fyrir að einstaklingar geti sótt upplýsingar frá stofnunum á borð við ríkisskattstjóra og Þjóð-

Stafrænar lausnir hafa umbreytt þjónustu fjármálafyrirtækja við viðskiptavinina. Í dag er hægt að sækja um lánaþyrirgreiðslu í gegnum netið á nokkrum mínútum.

stafrænum hætti eru til að mynda viðskiptabankar farnir að greiða verulegar upphæðir vegna aðgangs-upplýsinga á borð við skattskýrslur og fasteignamat þegar kemur að lánaþyrirgreiðslu. Þetta eykur á þann kostnað sem hlýst við að þjóna viðskiptavinum með stafrænum hætti með óþarfa hættu. Þetta fyrirkomulag vinnur einnig gegn þeim heilbrigðu hvötum sem hin stafræna þróun og fjártæknibyltingin mynda til að gera fjármálaþjónustu skilvirkari neytendum til hagsbóta.

Hámarki hag viðskiptavina

Á undanförunum árum hefur mikið verið rætt um hina svokölluðu fjórðu iðnbyltingu á vettvangi atvinnulífs og hins opinbera. Í því samhengi er brýnt að hafa í huga að umbylting er að eiga sér stað vegna framþróunar stafrænnar tækni, hvaða nafni sem menn kjósa að kalla hana. Það er löngu tímabært að stjórnvöld og þjónustufyrirtæki á borð við fjármálafyrirtæki hefji samtal um þessi mál. Það samtal þarf að snúast um hvernig beri að haga fyrirkomulagi þess þegar fyrirtæki þurfa sækja gögn til hins opinbera og markmiðið ætti að vera hámarka hag viðskiptavina.

skrá án endurgjalds þá er innheimt sérstakt gjald ef fjármálafyrirtæki sækir þessar sömu upplýsingar til þessara stofnana fyrir hönd viðskiptavina í tengslum við lánaþyrirgreiðslu á netinu svo dæmi sé tekið. Þar sem stærsti hluti viðskiptavina fjármálafyrirtækja kys að sækja sína fjármálaþjónustu með

Skjótvirk leið til þess að lækka vexti

SKOÐUN

Kristinn Ingi Jónsson

Sú ákvörðun peningastefnufelldar Seðlabanka Íslands að lækka stýrivexti bankans um hálft prósentustig markar á vissan hátt tímamót í íslenskri hagsögu. Ólíkt því sem áður hefur þekkt gerir gjörbreytt staða Íslands – sem er orðið fjármagnsinnflytjandi með viðvarandi viðskiptaafgang – bankanum kleift að nota eitt

af stýritækjum sínum – vextina – til þess að mýkja lendingu hakerfisins í stað þess að þurfa að hækka vextina til þess að sporna gegn gengisfalli krónunnar, eins og gerðist fyrir liðlega tíu árum.

Vaxtalækkun peningastefnufelldarinnar nú á miðju samdráttarskeiði – en bankinn gerir ráð fyrir 0,4 prósentu samdrætti í ár eftir 4,6 prósentu hagnvöxt í fyrra – er þannig einkar ánægjuleg og gefur vonandi fyrirheit um að áfram verði haldið í að minnka vaxtamun við útlönd. Allar forsendur standa til þess að vextir hér færist nær vaxtastiginu í þeim ríkjum

um sem við berum okkur gjarnan saman við.

En stýrivextir eru aðeins eitt af þeim stjórnstækjum sem Seðlabankinn og stjórnvöld geta gripið til í því skyni að tryggja stöðugleika. Það þýðir lítt að leggja mat á aðhald peningastefnunnar eingöngu út frá raunstýrivaxtastiginu á meðan fjölmargir aðrir þættir hafa áhrif á vexti í bankakerfinu.

Í þessu sambandi er nærtækt að nefna þær stífu eiginfjárkröfur sem gerðar eru til bankanna sem og þá séríslensku skatta – bankaskatt, almennan fjársýsluskatt á laun og sérstakan fjársýsluskatt á hagnað

– sem leggjast á þá en báðir þessir þættir skila sér í auknum kostnaði í bankakerfinu og stuðla þannig að hærri útlánavöxtum.

Til marks um það var meðal annars tekið fram í minnisblaði sem Bankasýslan tók saman fyrir starfshóp sem skrifaði nýverið hvítbók um fjármálakerfið að tíu prósentu lækkun á eftirlitsgjaldi til Fjármálaeftirlitsins auk helmingslækkunar á fjársýsluskatti á laun annars vegar og hagnað umfram milljarð króna hins vegar gæti lækkað vaxtamun vaxtaberandi eigna og skulda bankanna úr 2,6 prósentum í 2,3 prósent.

Til viðbótar telur Bankasýslan að lægri eiginfjárkröfur og aukin hagræðing geti leitt til þess að vaxtamunurinn fari niður í allt að 2,1 prósent.

Íslenska ríkið setur leikreglurnar á bankamarkaði og hefur það því í hendi sér að draga úr kostnaði í bankakerfinu og skapa þannig skilyrði fyrir lægri vexti. Lækkun stýrivaxta er góðra gjalda verð en fljótlegasta leiðin til þess að ná fram lægra vaxtastigi væri að draga úr kröfum um eigið fé bankanna og færa skattaumhverfi þeirra til samræmis við það sem gengur og gerist í samkeppnisríkjunum.

Miklu meira en bara ódýrt

ViAir 12V loftdælur
í miklu úrvali

Álskóflur

frá 1.999

Sonax hreinsivörur
á frábæru verði

Öflugar
háprýstidælur
165Bör
2100W

22.999

6T Búkkar
605mm Par

9.999

Háprýstidæla
1200W 100Bör

9.999

Háprýstidæla
1400W 105Bör

14.999

frá 1.495
Startkaplar

Loftdæla OMEGA
12V 30L

8.995

4.895
Viðgerðarbretti

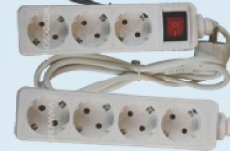
Hjólattjakkur
2T m/tösku

3.795

4.995
Hleðslutæki 12V 6A

Fjöltengi í miklu úrvali,
1.5M/3M/5M 3/
4/5/6/8 tengla

Frábært úrval af
dragböndum/
ströppum

Lunchbox útvarp
ryk/regn/
frostpólið

24.995

Ruslapokar
10,20,50stk

frá 395

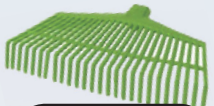
Hjólbörur 100kg

3.995

Laufahrífur

frá 999

frá 395
Ruslatínur

Skóflur
frá 995

Strákústar

685

Myndlistavörur í miklu úrvali

34.995

Verkferaskápur
á hjólum

59.995

Verkferaskápur
á hjólum m/verkferum

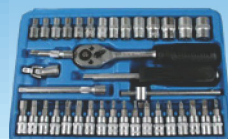
7.995

1/2 Toppasett

14.995

1/2+1/4
Toppasett Kraft-
mann 94stk

3.995

1/4 Toppasett

5.995

Verkferasett
108 stk

Steðjar í
miklu úrvali

Vice Multi
angle

6.985

4.985

Skrall-lyklar 8-17

13.995

Flísa sög 80mm

Fjölsög
Höfftech

5.999

19.995

Súluborvél 350W
(m/skrúfstykki)

Scanslib Hverfisteinn

frá 19.995

Rafmagnsvirtaliur
í miklu úrvali

16.995

Metabo
KS216 bútsög

9.999

Silverline LI-ion
18V hleðslubor-
vél 13mm

14.999

Hjólsög GMC
1200W

14.999

SDS Lofthöggvél GMC
SDS vélar frá 9.999,-

Verkfæralagerinn

Smáratorgi 1, 201 Kópavogi, sími 588 6090, vl@simnet.is
Mán.-fim. kl. 9-18, fös. kl. 9-18:30, lau. kl. 10-18, sun. kl. 12-17

Stjórnar-
maðurinn

Misvísandi fordæmi

Fall WOW air var óumflýjanlegt þegar í september 2018 að mati Stefáns Einarssonar, fréttastjóra viðskipta á Morgunblaðinu, sem skrifað hefur bók um ris félagsins og fall. Jafnframt kemur fram í bókinni að um helmingur þess fjár sem safnaðist í skuldabréfautboðinu haustið 2018 hafi verið tilkominn með umbreytingu skulda sem þegar hafi verið til komnar. Með öðrum orðum, einungis helmingur þess sem safnaðist kom inn í formi reiðufjár og nýttist því í tilraunum til að leysa lausafjáranda félagsins. Efsatt reynist hlýtur að teljast líklegt að útboðið hafi einhver eftirmál, enda entist WOW ekki líf til að standa skil á greiðslum á fyrsta vaxtagjalddaga skuldabréfanna. Kaupendur mega þó ekki gleyma að líta inn á við og spyrja sig hvað fór úrskeiðis við áreiðanleikakannanir. Skuldabréfaeigendur voru jú fullorðið og sjálfráða fólk.

Hvað sem slíkum bollaleggingum liður er athyglisvert að velta fyrir sér því mati bókarhöfundar að WOW hafi verið óbjargandi strax um haustið. Þá gekk í garð rúmlega hálf t ár þar sem félagið reri lífróður á forsiðum dagblaðanna. Sennilegt er að sjaldan hafi eitt félag háð dauðastrið yfir lengri tíma og fyrir jafn opnum tjöldum. Gjaldþrot bankanna, til samanburðar, bar þrátt fyrir allt til-tölulega brátt að í samanburði, þótt ýmsir hafi þóst vitrir eftir á.

Í báðum tilvikum er þó hægt að velta fyrir sér aðkomu ríkisins. Í tilfelli bankanna var um misheppnaðar grundvallaraðgerðir að ræða. Íslenska örmyntin og Seðlabanki sem var í vonlausri stöðu þegar kreppti að. Þegar til kastanna kom fékk ríkið því ekkert við ráðið. Hafði engin verkfæri. Hvað WOW varðar hafði ríkið hins vegar örlög þess í hendi sér og hefði auðveldlega getað gripið inn í. Til dæmis með því að leggja WOW til fé og vinda niður starfsemi þess í rólegheitum, eins og þýska ríkið gerði í tilvikum Air Berlin. Hins vegar var það ákvörðun ríkisstjórnarinnar að aðhafast ekkert.

Því má segja að meginmunurinn sé sá að í bankahruninu tróð ríkið marvaða á lokametrunum þrátt fyrir að sennilega væri aldrei möguleiki að bönkunum yrði bjargað. Í WOW-málinu hafði ríkið öll tromp á hendi en ákvað að aðhafast ekkert. Í raun hefur ekkert komið fram um hvort þar var um að ræða hugmyndafræðilega afstöðu eða hreint úrræðaleysi. Fordæmin eru hins vegar misvísandi og því eðlilegt að velta því fyrir sér hver verði afstaða stjórnvalda næst þegar þjóðhagslega mikilvæg fyrirtæki lenda í bobba.

UMHVEREIÐ

ÁSTRÍÐA

HREINT

Guðjón Ó.

VISTVÆNA PRENTSMÍÐJAN

Sími 511 1234 • www.gudjono.is

Álver Rio Tinto tapaði ríflega fimm milljörðum

Álver Rio Tinto í Straumsvík var rekið með tapi upp á 42,1 milljón dala, jafnvirði um 5,2 milljarða króna miðað við núverandi gengi, á síðasta ári, samkvæmt nýjum ársreikningi álversins. Til samanburðar tapaði álverið 3,3 milljónum dala árið 2017. Sölutekjur Rio Tinto á Íslandi námu ríflega 555 milljónum dala, sem jafngildir um 69 milljörðum króna, á síðasta ári og jukust um 6,5 prósent frá fyrra ári þegar þær voru 521 milljón dala. Hins

Rannveig Rist, forstjóri Rio Tinto á Íslandi.

vegar jukust rekstrargjöld álversins um tæp 15 prósent í fyrra og voru um 600 milljónir dala, eða um 74 milljarðar króna, á árinu. Í skýrslu stjórnar er tekið fram að markaðsaðstæður hafi verið mjög krefjandi í fyrra og álverð lágt en hins vegar hafi eftirspurn eftir afurðum álversins reynst góð. Framleiðslumet var sett í kerskálum þegar tæplega 213 þúsund tonn voru framleidd en á móti dróst framleiðsla saman í steypuskála. – kj

28.05.2019

Mér sýnist afskaplega sennilegt að þegar komið var að þeim tíma þegar útboðið klárast í september 2018 hafi verið orðið um seinan að bjarga félaginu.

Stefán Einar Stefáns-son, fréttastjóri viðskipta á Morgunblaðinu

Verðmæti

Hámarkaðu árangurinn þinn og verðmæti með því að nýta þér fjölbreytta þekkingu og víðtæka reynslu PwC á öllum sviðum rekstrar

Hafðu samband því þinn árangur er mikils virði.

PwC | Sími 550 5300 | www.pwc.is

PwC á Íslandi er framsækið og traust fyrirtæki sem veitir sérfræðiþjónustu á sviði fyrirtækja- skatta- og lögfræðiráðgjafar, endurskoðunar og reikningsskila. Fyrirtækið er íslenskt og er hluti af alþjóðlegu neti sjálfstæðra fyrirtækja sem aðstoðar viðskiptavinum sína við að auka verðmæti, stjórna áhættu og bæta árangur sinn.

Reykjavík | Akureyri | Reykjanesbær | Húsavík | Selfoss | Hvalsóvöllur | Vestmannaeyjar

